YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
12 päivänä kesäkuuta 2003 *

Asiassa C-148/01,

Helleenien tasavalta, asiamiehinään V. Kontolaimos ja C. Tsiavou, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

jota tukevat

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään W.-D. Plessing ja M. Lumma,

ja

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään aluksi M. López-Monís Gallego ja sittemmin S. Ortiz Vaamonde, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijoina,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään M. Condou-Durande, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa osittain Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle 5 päivänä helmikuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/137/EY (EYVL L 50, s. 9),

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit R. Schintgen, V. Skouris, F. Macken ja J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.12.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Kreikan valtio on yhteisöjen tuomioistuimeen 4.4.2001 jättämällään kanteella vaatinut EY 230 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan osittain Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle 5 päivänä helmikuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/137/EY (EYVL L 50, s. 9; jäljempänä riidanalainen päätös) siltä osin kuin siinä tehdään Kreikkaa koskeva rahoituskorjaus sellaisten viivästyskorkojen osalta, jotka ovat aiheutuneet markkinointivuodelta 1995/1996 perittävän lisämaksun myöhästyneestä suorittamisesta ja jotka on laskettu helmikuun 1997 ja joulukuun 2000 väliseltä ajanjaksolta (jäljempänä riidanalainen korjaus).

2 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 4.10.2001 antamilla määräyksillä Saksan liittotasavalta ja Espanjan kuningaskunta hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan Kreikan hallituksen vaatimuksia.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus N:o 729/70

3 Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä huhtikuuta 1970 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 (EYVL L 94, s. 13), sellaisena kuin se on

muutettuna 22.5.1995 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1287/95 (EYVL L 125, s. 1; jäljempänä asetus N:o 729/70), 5 artiklan 2 kohdan a alakohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Neuvoteltuaan rahastokomitean kanssa komissio:

a) päättää hyväksyttyjen maksajina toimivien toimielinten maksamien menojen perusteella myönnettävistä kuukausittaisista ennakoista. Lokakuun menojen katsotaan liittyvän lokakuuhun, mikäli ne maksetaan 1—15 päivänä ja marraskuuhun, mikäli ne maksetaan 16—31 päivänä. Ennakot maksetaan jäsenvaltiolle viimeistään sitä kuukautta, jona meno on toteutettu, seuraavan toisen kuukauden kolmantena työpäivänä."

4 Asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltiot toteuttavat kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti toimenpiteet, jotka ovat tarpeen:

— rahastosta rahoitettavien toimien tosiasiallisen toteuttamisen ja niiden asianmukaisuuden varmistamiseksi,

— sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi ja niihin kohdistuvien seuraamusten toteuttamiseksi,

— sellaisten summien takaisinperimiseksi, jotka on menetetty sääntöjenvastaisuuksien tai laiminlyöntien seurauksena.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tieto näiden päämäärien saavuttamiseksi toteutetuista toimenpiteistä ja erityisesti selvitykset hallinnollisten ja oikeudellisiin käsittelyihin liittyvien menettelyjen tilasta.

2. Mikäli takaisinperintä ei ole täydellinen, yhteisö vastaa sääntöjenvastaisuuksien tai laiminlyöntien rahoituksellisista seuraamuksista, lukuun ottamatta jäsenvaltioiden hallintoelinten tai toimielinten aiheuttamista sääntöjenvastaisuuksista tai laiminlyönneistä aiheutuvia rahoituksellisia seuraamuksia.

Takaisin perityt summat maksetaan hyväksytyille maksajina toimiville toimielimille ja niiden on vähennettävä ne rahastosta rahoitettavista menoista. Takaisin perittyjen tai myöhässä maksettujen summien korot on maksettava rahastoon."

Asetus N:o 296/96

5 Jäsenvaltioiden toimittamista tiedoista ja Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta rahoitettujen menojen kuukausittaisesta kirjanpidosta ja asetuksen (ETY) N:o 2776/88 kumoamisesta 16 päivänä helmikuuta 1996 annetun komission asetuksen (EY) N:o 296/96 (EYVL L 39, s. 5) 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Päätettyään ennakoista asetuksen (ETY) N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti komissio antaa jäsenvaltioiden käyttöön talousarvion määrärahojen rajoissa EMOTR:n tukiosastosta rahoitettavien menojen kattamiseen tarvittavat varat jokaisen jäsenvaltion valtionrahastoon tai muuhun rahoituselimeen tätä tarkoitusta varten avatulle tilille."

6 Saman asetuksen 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään lisäksi seuraavaa:

"1. Komissio päättää kuukausittaisista ennakoista ja maksaa ne tileille kirjattujen menojen mukaisesti 3 artiklan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella, sanotun kuitenkaan rajoittamatta päätöksen 94/729/EY 13 artiklan määräysten soveltamista.

2. Kaikki edellä mainittujen edellytysten ja määräaikojen ulkopuolella maksetut menot kirjataan rajatusti seuraavien sääntöjen mukaisesti:

— —

Tässä artiklassa tarkoitetut vähentämiset suoritetaan päätöksen 94/729/EY 13 artiklassa määrättyjä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen."

Päätös 94/729/EY

7 Talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta 31 päivänä lokakuuta 1994 tehdyn neuvoston päätöksen 94/729/EY (EYVL L 293, s. 14) 13 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Komissio maksaa EMOTR:n tukiosaston kuukausiennakot tietojen perusteella, jotka jäsenvaltiot ovat luvuittain ilmoittaneet.

2. Ellei komissio voi jäsenvaltion menoselvityksistä tai sen toimittamista tiedoista todeta, että varat on sidottu yhteisössä sovellettavien sääntöjen mukaisesti, komissio pyytää kyseistä jäsenvaltiota toimittamaan lisätiedot määräajassa, jonka se vahvistaa ongelman merkittävyyden mukaan.

Jos komissio pitää vastausta epätyydyttävänä tai tulee siihen päätelmään, että säännöksiä ei selkeästi ole noudatettu ja että yhteisön varoja on selkeästi käytetty väärin, se voi pienentää jäsenvaltioille maksettavia kuukausiennakoita tai keskeyttää väliaikaisesti niiden maksun.

Maksujen pienennykset tai keskeytykset tehdään sanotun kuitenkaan rajoittamatta päätöksiä, jotka tehdään osana tilien tarkastamista ja hyväksymistä.

3. Ennen päätöstä komissio ilmoittaa asiasta jäsenvaltiolle.

Jäsenvaltion on ilmoitettava kantansa kymmenen päivän kuluessa.

EMOTR-komitean kuulemisen jälkeen tehdyssä asianmukaisesti perustellussa komission päätöksessä noudatetaan suhteellisuusperiaatetta."

Asetus N:o 3950/92

8 Maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3950/92 (EYVL L 405, s. 1) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Seitsemän uuden peräkkäisen 1 päivänä huhtikuuta 1993 alkavan 12 kuukauden pituisen jakson ajaksi otetaan käyttöön lisämaksu, jonka lehmänmaidon tuottajat maksavat maidosta tai maitomäärää vastaavasta tuotteesta, [joka] on toimitettu ostajalle tai myyty suoraan kulutukseen kyseisen 12 kuukauden pituisen jakson aikana, ja jonka määrät ylittävät määritettävän viitemäärän.

Lisämaksu on vahvistettu 115 prosentiksi maidon tavoitehinnasta."

9 Asetuksen N:o 3950/92 2 artiklan 1—3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Lisämaksu peritään kaikesta kyseisen 12 kuukauden pituisen jakson aikana myydystä maidosta tai maitomäärää vastaavasta tuotteesta, jonka tuotanto ylittää jommankumman 3 artiklassa tarkoitetuista määristä. Lisämaksu jaetaan niiden tuottajien kesken, jotka ovat vaikuttaneet ylitykseen.

Jäsenvaltion päätöksen mukaisesti tuottajien osuus perittävästä lisämaksusta vahvistetaan, riippumatta siitä onko käyttämättömät viitemäärät jaettu uudelleen vaiko ei, joko ostajan tasolla sen suuruisen viitemäärän ylityksen perusteella, joka jää jäljelle, kun käyttämättömät viitemäärät on jaettu suhteessa tuottajakohtai-

siin viitemääriin tai kansallisella tasolla tuottajakohtaisten viitemäärien ylityksen perusteella.

2. Toimitusten osalta maksuvelvollinen ostaja maksaa jäsenvaltion toimivaltaiselle toimielimelle ennen määritettävää päivää ja määritettäviä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen maksettavan summan, jonka hän pidättää lisämaksun velkaa oleville tuottajille maksetusta hinnasta, tai perii sen muulla sopivalla tavalla.

— —

3. Suoramyynnin osalta tuottaja maksaa lisämaksun jäsenvaltion toimivaltaiselle toimielimelle ennen määritettävää päivää ja määritettäviä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen."

10 Saman asetuksen 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Lisämaksun katsotaan kuuluvan maatalousmarkkinoiden tasapainottamiseen tarkoitettuihin interventioihin ja se käytetään maitoalan kulujen rahoittamiseen."

Asetus N:o 536/93

11 Maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 (EYVL L 57, s. 12) viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Saatu kokemus on osoittanut, että huomattavat viiveet sekä kerättyjen määrien ja suoramyynnin määrien välittämisessä että lisämaksun maksamisessa estävät järjestelmän tehokkaan toiminnan; tästä syystä olisi aikaisempien kokemusten perusteella vedettävä tarpeelliset johtopäätökset ja asetettava ankarat vaatimukset tiedon välittämisessä ja maksamisessa esiintyville viiveille, joiden on oltava rangaistavia."

12 Saman asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Ennen kunkin vuoden 1 päivää syyskuuta lisämaksun velkaa oleva ostaja maksaa toimivaltaiselle toimielimelle maksettavan summan jäsenvaltion määrittämiä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen.

Jos maksun määräpäivää ei noudateta, velkasumma kasvaa vuosittain korkoa jäsenvaltion vahvistaman korkokannan mukaisesti, joka ei saa olla pienempi kuin jäsenvaltion soveltama korkokanta, kun vaaditaan takaisin aiheetta maksettuja summia."

13 Asetuksen N:o 536/93 5 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot toteuttavat lisätoimenpiteitä varmistaakseen maksettavan lisämaksun maksamisen yhteisölle asetetussa määräajassa.

Jos komission asetuksen (ETY) N:o 2776/88 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista, jotka jäsenvaltiot toimittavat kuukausittain komissiolle, ilmenee, että määräaikaa ei ole noudatettu, komissio vähentää maatalouskulujen perusteella laskettuja ennakkomaksuja suhteessa maksettavaan summaan tai arvioon maksettavasta summasta.

Jäsenvaltiot vähentävät maitoalan kuluista korot, jotka on maksettu 3 artiklan 4 kohdan ja 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti."

Tosiseikat

14 Komissio ilmoitti Kreikan viranomaisille 2.8.2000 päivätyllä kirjeellä johtopäätöksensä negatiivisista rahoituskorjauksista, joita se aikoi ehdottaa saman vuoden joulukuussa tehtäväksi aiotun tilien tarkastamista ja hyväksymistä kos-

kevan päätöksen yhteydessä markkinointivuotta 1995/1996 koskevan maito- ja maitotuotealan lisämaksun osalta. Nämä korjaukset esitettiin seuraavasti:

Maidon ja maitotuotteiden lisämaksu

Talousarvion alamomentti		Kreikan drakmaa (GRD)
2071.102	Maidon toimitukset — markkinointivuosi 1995/1996	- 20 568 862
2071.122	Maidon lisämaksun myöhästyneestä maksamisesta aiheutuva korko	- 72 063 780

15 Mainittuja rahoituskorjauksia ehdotettiin komission suorittaman sellaisen tarkastuksen yhteydessä, joka osoitti, että maitokiintiön ylitys Kreikassa markkinointivuonna 1995/1996 oli 7 423 986 kg. Vaikka kyseistä määrää vastaavan lisämaksun määrä oli 824 656 365 Kreikan drakmaa (GRD), EMOTR:n hyväksi oli kirjattu 804 087 503 GRD:n kokonaismäärä siten, että perittäväksi jäänyt summa oli 20 568 862 GRD. Koska lisämaksua ei ollut suoritettu ennen 1.9.1996, myöhästyneestä suorittamisesta perittävän koron määrä oli komission mukaan 72 487 562 GRD. Kun otetaan huomioon se, että 423 782 GRD:n määrä oli jo kirjattu EMOTR:n hyväksi, maksettavan koron määrä oli 72 063 780 GRD.

16 Komissio esitteli 26.5.2000 päivätyssä kirjeessä menetelmän, jolla se oli laskenut mainitun viivästyskoron. Kyseisestä kirjeestä käy ilmi, että viivästyskorko oli laskettu joulukuuhun 2000 asti sillä varauksella, että sen määrää pienennetään, jos Kreikan viranomaiset suorittavat EMOTR:lle lisämaksun tai perittävän koron määrän — sen suuruudesta riippumatta — ennen saman vuoden lokakuuta.

17 Koska komission ehdottaman korjauksen määrä oli pienempi kuin 500 000 euroa, Kreikka ei saattanut asiaa sovittelumenettelyn perustamisesta osaksi Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosaston tilien tarkastamista ja hyväksymistä 1 päivänä heinäkuuta 1994 tehdyllä komission päätöksellä 94/442/EY (EYVL L 182, s. 45) perustetun sovitteluelimen käsiteltäväksi.

18 Kreikka vastustaa markkinointivuoteen 1995/1996 liittyvän lisämaksun myöhästyneestä suorittamisesta perittävän viivästyskoron osalta tehtyä rahoituskorjausta siltä osin kuin kyseinen korko liittyy ajanjaksoon helmikuusta 1997 joulukuuhun 2000.

19 Kreikan hallituksen mukaan komissio on pidättänyt mainitulta markkinointivuodelta sen 5.3.1997 tekemän päätöksen K(97) 605 lopullinen mukaisesti perittävän lisämaksun päätöksen 94/729/ETY 13 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn yhteydessä. Komissio on vähentänyt Kreikalle maitoalalla tammikuun 1997 aikana suoritettujen menojen kattamiseksi maksettua ennakkoa sillä perusteella, että komissio ei ole määräajassa saanut mainitun alan lisämaksun kokonaismäärää markkinointivuodelta 1995/1996. Näin ollen ainoastaan rahoituskorjaus, joka koskee kokonaismäärältään 24 027 489 GRD:n suuruista viivästyskorkoa syyskuusta 1996 tammikuuhun 1997, on yhteisön oikeuden kannalta perusteltu.

20 Komission mukaan Kreikalle suoritettujen ennakkojen vähentämisellä ei ole voinut olla mitään vaikutusta sen kyseessä olevan koron laskemiseen, joka maksukykyisten ostajien on aina suoritettava toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle ja joka on kirjattava EMOTR:n hyväksi.

21 Komissio on 5.2.2001 tehnyt riidanalaisen päätöksen, jossa säädetään erityisesti seuraavasta korjauksesta:

Ala	Talousarvion alamomentti	Syy	Yhteisö rahoituksen ulkopuolelle jätetyt menot	Tehdyt vähennykset	Päätöksen vaikutukset rahoitukseen	Markkinointivuosi
Maitotuotteet	2071	Lisämaksu ja viivästyskorot	-103 197 096 GRD	-10 604 124 GRD	-92 592 972 GRD	1996

Asiakysymys

Asianosaisten lausumat

22 Kreikka ilmoittaa, ettei se vastusta markkinointivuodelta 1995/1996 perittävän lisämaksun määrään liittyvää rahoituskorjausta eikä rahoituskorjausta, joka koskee mainitun määrän maksamatta jäämiseen liittyvää viivästyskorkoa päätöksen K(97) 605 lopullinen nojalla suoritettujen ennakoiden vähennysten täytäntöönpanoa edeltävältä ajanjaksolta.

23 Sitä vastoin riidanalainen korjaus, joka liittyy tällaiseen maksamatta jäämiseen helmikuusta 1997 joulukuuhun 2000, on yhteisön oikeuden vastainen. Komissio on nimittäin päättänyt vähentää Kreikalle maitoalalla tammikuun 1997 aikana suoritettujen menojen kattamiseksi maksettua ennakkoa 514 625 072 GRD:lla sillä perusteella, ettei komissio ole määräajassa saanut lisämaksun kokonais-

määrää markkinointivuodelta 1995/1996. Näin ollen Kreikka ei helmikuusta 1997 lähtien ole enää ollut velvollinen suorittamaan viivästyskorkoja EMOTR:lle.

24 Kreikan hallitus korostaa tältä osin, että lisämaksujärjestelmän säännönmukaisen toiminnan varmistamiseksi asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 4 kohdalla ja 5 artiklan 2 kohdalla pyritään toisaalta parantamaan ja nopeuttamaan maksuvelvollisen lisämaksua koskevaa suoritusta toimivaltaiselle kansalliselle elimelle ja toisaalta varmistamaan perittävän lisämaksun maksaminen yhteisölle asetetussa määräajassa.

25 Näiden säännösten tarkastelemisesta yhdessä — asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan ja 8 artiklan, asetuksen N:o 296/96 1 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan sekä päätöksen 94/729/ETY 13 artiklan kannalta — seuraa, että silloin, kun lisämaksun suorittamiseen velvollinen ostaja ei ole noudattanut sen maksamiselle asetettua määräaikaa, komissio vähentää seuraamuksena jäsenvaltiolta maitoalan menojen kattamiseen tarkoitettuja ennakoita suhteessa lisämaksuna maksettavaan määrään tai kyseistä määrää koskevaan arvioon. Näin ollen kun tällaiset ennakot on jo vähennetty, ei enää ole asetuksen N:o 536/93 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua myöhästymistä yhteisölle suoritettavan lisämaksun maksamisessa eikä riskiä yhteisön varoihin määräajan jälkeen suoritetun maksun takia kohdistuvasta menetyksestä.

26 Lisäksi viivästyskorkoa on maksettava siinä tapauksessa, että maksuvelvollinen on omasta syystään suorittanut maksun liian myöhään. Päärahavelan lakkaaminen johtaa myös koronmaksuvelvollisuuden päättymiseen. Tästä seuraa, että kun komissio on määrännyt Kreikan valtiolle maitoalan menojen kattamiseen tarkoitettujen ennakoiden vähennyksen markkinointivuodelta 1995/1996 maksettavan lisämaksumäärän johdosta, tämän maksun sääntöjenvastainen myöhästyminen on päättynyt, eikä viivästyskorkoja siis enää ole maksettava EMOTR:lle.

27 Kreikan hallitus on sitä mieltä, että kun komissio on vähentänyt ennakoita, on lisämaksun määräajassa maksamatta jättäneiltä maksuvelvollisilta asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti perittävä viivästyskorko suoritettava toimivaltaiselle kansalliselle elimelle eikä EMOTR:lle. Komission väite, jonka mukaan viivästyskorkoa vastaavat summat kuuluvat EMOTR:lle kuukausi-ilmoitusten negatiivisina menoina, jotka vähennetään maitoalan menoista, on perusteltu ainoastaan niiden viivästyskorkojen osalta, jotka kertyvät jäsenvaltion ennakoiden vähentämishetkeen mennessä eli lisämaksun maksamisen sääntöjenvastaisen myöhästymisen päättymishetkeen asti.

28 Kreikan hallitus katsoo, että sen tulkinnan vahvistaa asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 2 kohdan toinen alakohta, josta käy ilmi, että korko maksetaan EMOTR:lle ainoastaan silloin, kun jäsenvaltio on EMOTR:n rahoittamien menojen yhteydessä perinyt takaisin sellaiset summat, jotka on menetetty sääntöjenvastaisuuksien tai laiminlyöntien seurauksena, eli silloin, kun yhteisön varoihin on kohdistunut menetys, kun näitä varoja on käytetty väärin tai kun perittävät summat on maksettu myöhässä.

29 Näin ollen komissio on tulkinnut ja soveltanut virheellisesti yhteisön lainsäädäntöä, kun se on tehnyt Kreikan osalta riidanalaisen korjauksen. Toissijaisesti Kreikan hallitus korostaa, ettei komissio ole perustellut riidanalaista päätöstä riittävästi tältä osin.

30 Kreikan hallitus lisää, että Saksan ja Espanjan hallitusten väliintulokirjelmissään esittämät perustelut vahvistavat sen kumoamiskanteen olevan perusteltu.

31 Saksan liittotasavalta korostaa ensinnäkin, että asian kannalta merkityksellisten asetusten N:o 3950/92 ja N:o 536/93 säännösten systemaattisesta arvioinnista käy ilmi, että EMOTR:lla ei ole perusteita vaatia jäsenvaltioilta lisämaksujen ja viivästyskorkojen maksamista siinä tapauksessa, että mainitut lisämaksut suoritetaan myöhässä EMOTR:lle.

32 Asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 4 kohdan ja 4 artiklan 4 kohdan sanamuoto huomioon ottaen oikeus vaatia viivästyskorkoja syntyy ainoastaan toimivaltaisten kansallisten toimielimien ja "lisämaksun velkaa olevien ostajien" tai "tuottajien" välisessä suhteessa eikä yhteisön ja jäsenvaltioiden välisessä suhteessa. Mainitun asetuksen 5 artiklan 2 kohtaan ei myöskään sisälly mitään viivästyskorkojen vaatimisen mahdollistavaa oikeudellista perustaa, vaan siinä ainoastaan velvoitetaan jäsenvaltiot toimimaan "varmistaakseen maksettavan lisämaksun maksamisen yhteisölle asetetussa määräajassa".

33 Saksan hallituksen mukaan asiassa C-277/98, Ranska vastaan komissio, 13.11.2001 annetusta tuomiosta (Kok. 2001, s. I-8453, 37, 38 ja 43 kohta), joka koskee maitoalan lisämaksuun aikaisemmin sovellettuja ja asetukseen N:o 536/93 sisältyviä säännöksiä vastaavia säännöksiä, käy ilmi, että jäsenvaltioilla on kyseisen maksun osalta ainoastaan pelkkä perintä- ja välitystehtävä suhteessa yhteisöön. Saksan hallitus viittaa tältä osin myös julkisasiamies Jacobsin asiassa C-130/99, Espanja vastaan komissio (tuomio 21.3.2002, Kok. 2002, s. I-3005) antamaan ratkaisuehdotukseen.

34 Koska jäsenvaltioilla ei ole lisämaksuista muodostuvaa päävelkaa EMOTR:oon nähden, niillä ei voi olla velvollisuutta maksaa viivästyskorkoja, joiden edellytyksenä on päävelan olemassaolo. Näin ollen riidanalainen korjaus on lainvastainen.

35 Saksan hallitus väittää toiseksi, ettei riidanalainen korjaus ole perusteltu, koska Kreikan ei ole todettu jättäneen noudattamatta velvoitteitaan lisämaksujen ja viivästyskorkojen perinnässä maksuvelvollisilta.

36 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan rahoituskorjaus nimittäin joka tapauksessa edellyttää, että komissio osoittaa kyseisen jäsenvaltion jättäneen noudattamatta velvoitteitaan (asia C-48/91, Alankomaat v. komissio, tuomio 10.11.1993, Kok. 1993, s. I-5611, 18 kohta; asia C-374/99, Espanja v. komissio, tuomio 13.9.2001, Kok. 2001, s. I-5943, 15 kohta ja em. asia Ranska v. komissio, tuomion 41 kohta). Käsiteltävässä asiassa komissio on 10.10.1997 päivätyssä ja vuosiin 1995 ja 1996 liittyvässä tarkastuskertomuksessaan nimenomaisesti todennut, ettei Kreikan syyksi voida lisämaksun osalta lukea mitään laiminlyöntiä.

37 Espanjan kuningaskunta korostaa samoin, että jäsenvaltioilla on ainoastaan velvollisuus periä huolellisesti ostajien tai maidontuottajien maksettavaksi tuleva lisämaksu ja tarvittaessa viivästyskorot. Komissio on virheellisesti väittänyt, ettei viivästyskorkojen maksuvelvollisuus ole riippuvainen ennakoiden vähentämisestä. Jäsenvaltiosta tulee yhteisöön nähden velallinen kyseistä maksua ja viivästyskorkoa vastaavien määrien osalta ainoastaan siinä tapauksessa, että komissio osoittaa, että maksun perimättä jättäminen maksuvelvollisilta johtuu toimivaltaisten kansallisten viranomaisten huolimattomuudesta. Tästä syystä komissiolla ei ole perusteita vaatia jäsenvaltiolta lisämaksun maksuvelvollisten suorittamatta jättämien summien suorittamista etukäteen ainoastaan siitä syystä, että on tarpeen lieventää maksuviivästyksen vaikutuksia yhteisön talousarvioon. Väitteellä, jonka mukaan jäsenvaltiolla tulisi olla kannustin perinnän nopeuttamiseen, on merkitystä ainoastaan siinä tapauksessa, että maksuviivästys johtui kyseisen jäsenvaltion toiminnasta.

38 Väitteensä tueksi Espanjan hallitus korostaa erityisesti, että jos komissio ei voi minkään oikeudellisen perustan nojalla vaatia jäsenvaltiolta vielä perimättä ole-

van lisämaksun määrän suorittamista (em. asia Ranska v. komissio, tuomion 34—43 kohta ja tämän tuomion 33 kohdassa mainittu ratkaisuehdotus), se ei myöskään voi minkään oikeudellisen perustan nojalla vaatia jäsenvaltiolta rahoituskorjauksen avulla kyseiseen maksuun, jota ostajat tai tuottajat eivät vielä ole suorittaneet, liittyviä viivästyskorkoja.

39 Espanjan hallitus väittää, että käsiteltävässä asiassa sovellettava järjestelmä ei komission esittämän vastaisesti ole erilainen kuin se, josta oli kyse edellä mainitussa asiassa Ranska vastaan komissio. Asetuksen N:o 536/93 toisesta ja viidennestä perustelukappaleesta käy joka tapauksessa ilmi, että asetuksen tarkoituksena on ottaa käyttöön toimenpiteitä, joiden avulla voidaan taata lisämaksun maksaminen määräajassa, ja määrätä tätä varten seuraamuksia. Näissä perustelukappaleissa ja mainitun asetuksen 3 ja 4 artiklassa viitataan aina ostajan maksuvelvollisuuteen. Säädettyjä seuraamuksia sovelletaan samoin ostajaan, ja ne ovat tietyn sakon maksaminen (asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohta ja 4 artiklan 2 kohta) sekä koron suorittaminen (saman asetuksen 3 artiklan 4 kohta ja 4 artiklan 4 kohta).

40 Komissio puolestaan väittää, että viivästyskorkojen soveltaminen ja ennakoiden vähentäminen ovat kaksi toisistaan erillistä toimenpidettä, jotka koskevat eri velvollisuuksia. Jäsenvaltioon kohdistettavan ennakoiden vähentämisen tarkoituksena on sekä lieventää yhteisölle maksettavan lisämaksun maksuviivästyksen vaikutuksia EMOTR:n talousarvioon että kannustaa jäsenvaltiota ryhtymään soveltuviin toimenpiteisiin maksun ajoissa tapahtuvan suorittamisen takaamiseksi. Ostajan tai tuottajan velvollisuutena olevan viivästyskorkojen maksamisen tarkoituksena on aikaansaada se, että maksuvelvolliset noudattavat asetettuja määräaikoja, jotka koskevat tietojen lähettämistä ja maksun maksamista toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle.

41 Komissio toteaa, että jäsenvaltioilla on näin ollen kaksi velvollisuutta eli ensinnäkin velvollisuus toteuttaa tarkoituksenmukaiset toimenpiteet, jotta maksuvel-

volliset maksavat lisämaksun määrän asetetussa määräajassa viivästyskorkojen uhalla, ja toiseksi velvollisuus suorittaa yhteisölle lisämaksun määrä asetetussa määräajassa. Ennakoiden vähentäminen, joka liittyy tähän toiseen velvollisuuteen, ei päätä jäsenvaltioille kuuluvaa velvollisuutta periä lisämaksu ja viivästyskorot maksuvelvollisilta.

42 Komissio lisää, että ennakoiden vähentäminen ei vastaa tilien tarkastamista ja hyväksymistä, joka suoritetaan viivästyskoroilla korotetun perittävän lisämaksun, jo suoritettujen maksujen ja komission tekemien ennakoiden vähennysten perusteella. Ennakoiden vähentäminen ei johda jäsenvaltiolla yhteisöön nähden olevien velvollisuuksien peruuntumiseen lisämaksun ja viivästyskorkojen perinnän ja suorittamisen osalta toisin kuin tapahtuu yhteisön menojen tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä. Kyseisen tarkastamisen ja hyväksymisen jälkeen jäsenvaltion myöhässä perimät viivästyskorot jäävät sille.

43 Ennakoiden vähennys ei myöskään kata lisämaksua vastaavaa määrää kokonaisuudessaan, koska vähennys on vahvistettu 96 prosentiksi ilmoittamatta olevasta määrästä. Jäsenvaltion on lisäksi ilmoitettava ostajilta ja tuottajilta perityt määrät vähennystä vastaavan määrän osalta, mikä mahdollistaa sen takaamisen, että jäsenvaltiot jatkavat maksuvelvollisten maksettavien summien perimistä. Jäsenvaltioilla on myös velvollisuus jatkaa perimiensä lisämaksujen ja viivästyskorkojen ilmoittamista vähentäen kuukausi-ilmoituksiaan vastaavalla määrällä.

44 Komissio korostaa lisäksi, että asetuksen N:o 536/93 5 artiklan 2 kohdan mukaan viivästyskorkoja vastaavat määrät vähennetään maitoalan menoista ja näin ollen ne kirjataan EMOTR:n hyväksi kuukausi-ilmoitusten negatiivisina

menoina. Kyseiset määrät on nimittäin tarkoitettu erityisesti yhteisön menojen pienentämiseen mainitulla alalla (ks. asetuksen N:o 3950/92 10 artikla).

45 Komission mukaan Kreikan viranomaisten tulkinnasta, jonka mukaan ennakoiden vähennyksen jälkeen ei enää voida todeta korkojen maksamiseen johtavaa viivästystä, voisi seurata, että ostajille tai tuottajille erityisesti seuraamuksena kuuluva velvollisuus viivästyskorkojen maksamiseen kyseessä olevalta ajanjaksolta päättyisi myös. Nämä maksuvelvolliset saisivat siten perusteettoman kilpailuedun, mikä ei olisi mainitulla velvollisuudella tavoiteltujen päämäärien mukaista.

46 Samalla tavoin lisämaksun ajoissa maksanut jäsenvaltio olisi epäedullisemmassa asemassa kuin sellainen jäsenvaltio, joka ei ole maksanut lisämaksua määräajassa ja jonka ennakoita on vähennetty, jos viivästyskorot jäisivät kansalliseen talousarvioon ja niitä ei vähennettäisi yhteisön menoista. Kyseiset korot lasketaan jäsenvaltioiden ilmoittaman korkokannan mukaisesti jokaiselta kuukaudelta perittävän lisämaksun perusteella ottamatta huomioon ennakoiden vähennyksiä ja vähentämällä EMOTR:lle ilmoitettuja määriä.

47 Kun otetaan huomioon se seikka, että tuottajalle määrätty sakko on hyvin merkittävä maitotuotteiden markkinoiden tasapainottamista koskevan yhteisön tavoitteen toteuttamiselle, jättämällä tämä sakko perimättä asetetussa määräajassa rikotaan asetuksen N:o 536/93 säännöksiä, mikä oikeuttaa ilmoitettuihin menoihin tehtävän korjauksen. Tämä mekanismi heijastuu asetuksen N:o 536/93 5 artiklan 2 kohdan säännöksistä, joissa edellytetään, että korot vähennetään ilmoitetuista menoista, mikä takaa sen, että jäsenvaltiot perivät kyseessä olevat määrät.

48 Kreikan hallituksen mainitsemassa asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 2 kohdassa säännellään sääntöjenvastaisuustapauksia, eikä sitä voida soveltaa tässä tapauksessa, jota koskevat asetuksen N:o 536/93 erityissäännökset.

49 Vastauksena Saksan ja Espanjan hallitusten väliintulokirjelmiin komissio väittää, ettei edellä mainitussa asiassa Ranska vastaan komissio annetusta tuomiosta ilmeneviä periaatteita voida soveltaa nyt käsiteltävänä olevassa asiassa.

50 Ensinnäkin rahoituskorjauksiin sovellettavat säännökset ovat erilaiset. Seuraavaksi nyt käsiteltävänä olevassa asiassa — toisin kuin edellä mainitussa asiassa Ranska vastaan komissio annettuun tuomioon johtaneessa asiassa — jäsenvaltio ei kiistä velvollisuutta suorittaa lisämaksut yhteisölle, vaan se vastustaa rahoituskorjausta, joka liittyy viivästyskorkojen määriin ennakoiden vähentämisen jälkeiseltä ajanjaksolta. Lopuksi yhteisöjen tuomioistuin on kyseisessä tuomiossa katsonut, ettei rahoituskorjausta voida soveltaa lisämaksujen ollessa perimättä, jos jäsenvaltio vetoaa niiden perimisen mahdottomuuteen ja jos komissio ei ole osoittanut jäsenvaltion laiminlyöntiä. Käsiteltävässä asiassa Kreikan hallitus on kuitenkin myöntänyt, ettei se ole toteuttanut kaikkia tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä lisämaksujen ja niihin liittyvien viivästyskorkojen perimisen varmistamiseksi.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

51 Ilman, että olisi tarpeen tutkia Kreikan hallituksen esittämiä perusteluja, joiden mukaan ennakoiden vähentäminen markkinointivuodelta 1995/1996 perittävän

lisämaksun myöhästyneen suorittamisen johdosta estää komissiota vaatimasta Kreikan valtiolta viivästyskorkoja kyseisen maksun määrälle mainitun vähennyksen jälkeiseltä ajanjaksolta, on joka tapauksessa todettava, ettei komissio voinut pätevästi tehdä riidanalaista korjausta asetuksen N:o 536/93 5 artiklan 2 kohdan nojalla.

52 Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin edellä mainitussa asiassa Espanjan vastaan komissio 21.3.2002 annetun tuomion 101 kohdassa todennut, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 4 kohdassa säädetään ostajien velvollisuudesta maksaa toimivaltaiselle elimelle korkoa kunkin vuoden 1. päivästä syyskuuta lähtien lisämaksun maksamisen viivästyessä ja kyseisen asetuksen 5 artiklan 2 kohdassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta vähentää maksetut korot jäsenvaltioiden EMOTR:lle esittämistä maitoalan menojen korvaushakemuksista.

53 Käsiteltävässä asiassa on kuitenkin selvää, että Kreikan viranomaiset eivät ole perineet näissä säännöksissä tarkoitettuja viivästyskorkoja.

54 Edellä mainitussa asiassa Espanja vastaan komissio 21.3.2002 annetun tuomion 101 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, että se, että joitakin maksettavaksi kuuluvia summia ei ole maksettu tai että ne on maksettu myöhässä, ei sinänsä ole vastoin yhteisön lainsäädännössä jäsenvaltioille asetettuja velvollisuuksia.

55 Tästä seuraa näin ollen, että asetuksen N:o 536/93 5 artiklan 2 kohtaa ei voida soveltaa käsiteltävässä asiassa.

56 On tosin totta, että — kuten edellä mainitussa asiassa Espanja vastaan komissio 21.3.2002 annetun tuomion 102 kohdasta käy ilmi — komissio voi asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan tehdä korjauksen, jos se voi osoittaa, että EMOTR on kärsinyt tappion, joka on seuraus kansallisten viranomaisten huolimattomuudesta johtuneesta epäonnistumisesta riidanalaisten määrien perinnässä.

57 Käsiteltävässä asiassa on kuitenkin selvää, että komissio on tehnyt riidanalaisen korjauksen yksinomaan asetuksen N:o 536/93 5 artiklan 2 kohdan nojalla. Komissio on vahvistanut tämän arvioinnin yhteisöjen tuomioistuimessa, kun se on hylännyt kaikki viittaukset asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 2 kohtaan riidanalaisen päätöksen perusteena.

58 Koska komissio on näin ollen tehnyt riidanalaisen korjauksen virheellisen oikeudellisen perustan nojalla, Kreikan hallituksen vaatimus riidanalaisen päätöksen kumoamisesta mainitun korjauksen osalta on pelkästään tästä syystä hyväksyttävä.

Oikeudenkäyntikulut

59 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos

vastapuoli on sitä vaatinut. Helleenien tasavalta ei ole vaatinut komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Tästä seuraa, että vaikka komissio on hävinnyt asian, molempien asianosaisten on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

60 Kyseisen työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan Saksan liittotasavalta ja Espanjan kuningaskunta, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle 5 päivänä helmikuuta 2001 tehty komission päätös 2001/137/EY kumotaan siltä osin kuin siinä tehdään Helleenien tasavaltaa koskeva rahoituskorjaus sellaisten viivästyskorkojen osalta, jotka ovat aiheutuneet markkinointivuodelta 1995/1996 perittävän lisämaksun myöhästyneestä suorittamisesta ja jotka on laskettu helmikuun 1997 ja joulukuun 2000 väliseltä ajanjaksolta.**

2) **Helleenien tasavalta ja Euroopan yhteisöjen komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

3) **Saksan liittotasavalta ja Espanjan kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Puissochet Schintgen Skouris

Macken Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä kesäkuuta 2003.

R. Grass J.-P. Puissochet

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja